

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.34/2017/7. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. november 10. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t:

A folytatólagosan elkövetett csalás büntette és más bűncselekmény miatt **vádlott**tellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2017. január 10. napján kihirdetett 42.(II.)Kb.691/2016. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott vagyon elleni bűncselekményét folytatólagosan elkövetett csalás vétségének [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] minősíti.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 180 (száznolcvan) napi tétel, napi tételenként 1.000,- (egyezer) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A vádlott részére a 180.000,- (száznolcvanezer) forint pénzbüntetés megfizetésére 10 (tíz) havi részletfizetést engedélyez. Ha a vádlott a pénzbüntetést nem fizeti meg, illetve egy havi részlet megfizetését elmulasztja, a pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egy napi tétel összegének a helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

A vádlott köteles az **magánfél** részére az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 (tizenöt) napon belül kártérítés címén 313.920,- (háromszáztizenháromezer-kilencszázhusz) forintot, és annak a károkozás napjától a megfizetés napjáig járó törvényes kamatát, míg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására eljárási illeték címén 18.835,- (tizennyolcezer-nyolcszázharmincöt) forintot megfizetni.

A polgári jogi igény egyéb törvényes útra utasítására vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2017. január 10. napján kihirdetett 42.(II.)Kb.691/2016. számú ítéletével **vádlott**at bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett csalás büntetében (Btk.373.§ (1)-(2) bekezdés a) és bc) pont, (3) bekezdés b) pont) és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk.345.§), ezért - halmazati büntetésül - 6 hónapi fogház fokozatú szabadságvesztés büntetésre és lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett végrehajtás esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. Kötelezte a vádlottat az **magánfél** részére az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül kártérítés címén 262.445,- forint tőkének és annak károkozás napjától a

megfizetés napjáig járó törvényes kamatának megfizetésére. A polgári jogi igény ezt meghaladó részének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. Kötelezte a vádlottat eljárási illeték címén 15.747,- forint megfizetésére, és kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megtérítésére.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész a vádlott javára - vagyon elleni bűncselekmény enyhébb minősítésének megállapítása, valamint pénzbüntetés kiszabása érdekében - jelentett be fellebbezést. Utóbb csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását, amelyben kifejtette azon jogi álláspontját, hogy a vádlott a tényállásban megjelölt időpontokban 50.001,- forintot meg nem haladó összegeket vett fel munkáltatójától, azaz a részcselekményeket szabálysértési értékre követte el. Ezen részcselekmények azonban az üzletszerűség miatt bűncselekménynek minősülnek. Mivel az említett bűncselekménnyé minősítő körülmény fennáll, az egyes szabálysértési értékeket a folytatólagoosság egységének következményeként lehet összeszámolni, amely összeg azonban az 500.001,- forintot nem éri el. Az összesített érték után a cselekményt nem lehet ismételten üzletszerűként minősíteni, mert az a kétszeres értékelés tilalmába ütközik. Ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet változtassa meg és a vagyon elleni bűncselekményt a vád szerint minősítse, és a katonai büntetés mellett pénzbüntetést szabjon ki a vádlottal szemben.

A vádlott a fellebbezés irányának megjelölése nélkül, védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.181/2017/1. számú átiratában a katonai ügyész fellebbezését kiegészítéssel tartotta fenn. A vádlott, valamint a védő fellebbezését a felmentés tekintetében megalapozatlannak tartotta, az enyhítés vonatkozásában ahhoz csatlakozott. Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítélet tábla Katonai Tanácsa a vádlott vagyon elleni bűncselekményét folytatólagoosan elkövetett csalás vétségének minősítse (Btk.373.§ (1)-(2) bekezdés a) pont), ezért vele szemben szabjon ki pénzbüntetést és a bűncselekménnyel okozott teljes kár, 313.920,- forint megtérítésére kötelezze a vádlottat.

A másodfokú nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség jelenlévő képviselője perbeszédében az írásban benyújtott másodfokú ügyészi indítványt fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy tévedett az elsőfokú bíróság a vagyon elleni bűncselekmény minősítésekor, hiszen amennyiben a szabálysértési értékre elkövetett cselekmények az üzletszerűség folytán válnak bűncselekménnyé az így megvalósított vétséget - a kétszeres értékelés tilalmából fakadóan - az üzletszerűség nem minősíti büntetetté. Írásbeli indítványával egyezően kérte a minősítés megváltoztatását, pénzbüntetés kiszabását és a teljes kár megtérítésére kötelezést a vádlottal szemben.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében fenntartotta elsődlegesen felmentésre, másodlagosan enyhítésre irányuló fellebbezését. Kifejtette, hogy az ítélet íratellenes, mert a cellainformációk csak 2013 októberétől álltak rendelkezésre, de az elsőfokú bíróság ezt megelőző időpontokra is megállapította a vádlott büntetőjogi felelősségét; és emellett tényekből további tényekre helytelenül következtetett, amikor a vádlott életvitelszerű tartózkodására olyan tanúk vallomásából vont le következtetést, akik nem tudtak egyértelmű bizonyítékot szolgáltatni erre nézve. A büntetés enyhítésére irányuló másodlagos indítványa kapcsán csatlakozott az ügyészhez, kérve pénzbüntetés kiszabását és egyben 10 havi részletfizetés engedélyezését.

A vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában tagadta a bűncselekmény elkövetését hivatkozva arra, hogy az általa leadott szolgálati jegyeken feltüntetett napokon hazautazott ...ra. Egyebekben csatlakozott a védőjéhez.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta, a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a releváns bizonyítékokat mérlegelési jogkörébe vonta. A vádlott a tárgyaláson tagadta büntetőjogi felelősségét, vallomást nem tett. Az elsőfokú katonai tanács a Be. 291. § (1) bekezdése alapján törvényesen olvasta fel a vádlott nyomozati vallomását, széleskörű tanúbizonyítást folytatott le, ismertette a releváns okirati bizonyítékokat, köztük a szolgálati jegyekkel kapcsolatos dokumentációt. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 10. oldal közepétől 12. oldal közepéig 17 pontban értékelte az általa megismert bizonyítékokat és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem fogadta el a vádlott védekezését. Mindezek alapján mérlegeléssel marasztaló ítéleti tényállást állapított meg ítélete 2. oldalától a 4. oldal első bekezdéséig. A másodfokú bíróság a bizonyítékok értékelése körében kifejtett elsőbírői indokolást kiegészíti azzal, hogy az utazási költségterítésnek az a célja, hogy a katona életvitelszerű lakóhelye és szolgálati helye közötti utazási költségéhez a munkáltató támogatást nyújtson.

A másodfokú bíróság az ítéleti tényállás személyi részét a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján azzal egészíti ki a beszerzett személyi állományparancsra figyelemmel, hogy: „**vádlott** szolgálati viszonya 2016. április 1. napján felmentéssel szűnt meg.” A vádlott nyilatkozata alapján pedig azzal, hogy: „Jelenleg munkanélküli, állandó jövedelemmel nem rendelkezik, szociális juttatása is megszűnt.” A történeti tényállás 3. oldalán a benyújtott szolgálati jegyek alapján átutalt összegek tekintetében az utolsó átutalás időpontja helyesen: „2014. április 2. napja.” Mellőzi továbbá a 4. oldal első bekezdéséből a gondolatjelben szereplő megállapítást, mivel azt a rendelkezésre álló bizonyítékok tartalma nem támasztja alá, arra is figyelemmel, hogy a munkába járással kapcsolatos utazási költségterítésről szóló 39/2010. (II.26.) Kormányrendelet 2. § aa./ pontja értelmében a munkába járás a közigazgatási határon kívülről a lakóhely vagy tartózkodási hely, valamint a munkavégzés helye között munkavégzési célból történő helyközi utazással megvalósuló napi munkába járás és hazautazás. A rendelet 2. § d./ pontja értelmében a lakóhely annak a Magyarország területén lévő lakásnak a címe, amelyben a munkavállaló él, illetve amelyben életvitelszerűen lakik. Erre is figyelemmel „az adott kár összege: 313.920 forint.”

Az előzőekben írt pontosítással és kiegészítéssel az elsőfokú bíróság ítélete már mindenben mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

A vádlott és a védő felmentésre irányuló fellebbezése nem megalapozott.

A Be. 351. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a védő és a vádlott fellebbezésében új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkozott, a védő által nevesített megalapozatlansági okokra való hivatkozás az előzőekben kifejtettek alapján nem alapos. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint csupán az iratellenes megállapításokat lehetett korrigálni. Ugyanakkor megállapítható, hogy az elsőfokú katonai tanács részletes bizonyítási eljárás lefolytatását követően a logika szabályainak megfelelően értékelte az egyes bizonyítékokat és megfelelő terjedelemben indokolta az álláspontját. Ezért a vádlottnak és védőnek a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül a felmentésre irányuló fellebbezése a Be. 352. § (3) bekezdése alapján eredményre nem vezethetett.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és részben helyes a cselekmények jogi minősítése is. Törvényesen minősítette a vádlott közbizalom elleni bűncselekményét és törvényesen minősítette mind a vagyon elleni, mind a közbizalom elleni cselekményét folytatólagosan elkövetettnek. Tévedett ugyanakkor az elsőfokú katonai tanács a vagyon elleni bűncselekmény jogi minősítésekor. A fellebbviteli bíróság egyetért az ügyészi állásponttal. Az elsőfokú katonai tanács a jogi minősítés megállapítása során nem volt figyelemmel sem a 18/2013. számú Büntető Elvi Határozatban, sem a Kúria 40/2007. számú Büntető Kollégiumi véleményében kifejtett - a bírósági gyakorlat által követett - álláspontra. Ennek értelmében pedig, ha a folytatólagosság törvényi egysége úgy jön létre, hogy a szabálysértési értékre elkövetett vagyon elleni részselekmények az üzletszerűség folytán válnak bűncselekménnyé, a szabálysértési értékhatárt összességében meghaladó folytatólagosan megvalósított vétséget - a kétszeres értékelés tilalmából fakadóan - az üzletszerűség nem minősíti büntetté. Az előzőkre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a vádlott vagyon elleni bűncselekményét folytatólagosan elkövetett csalás vétségének [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] minősítette.

Az elsőfokú katonai tanács ítélete 12. oldalának utolsó bekezdésében helyesen mutatott rá, hogy miért az elbíráláskori büntető törvényt alkalmazta. A fellebbviteli bíróság egyetért a jogi indokolással is. A vádlott az irányadó tényállásban rögzített azon magatartásával, hogy munkáltatóját valótlan tartalmú szolgálati jegyek felhasználásával megtevéstve jogtalanul igényelt utazási költségtérítést és ezzel kárt okozott, megvalósította a vagyon elleni és a közbizalom elleni bűncselekmények törvényi tényállási elemeit.

A büntetés enyhítésére irányuló ügyészi, vádlotti és védői fellebbezések megalapozottak.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen sorolta fel a bűnösségi körülményeket, további enyhítő körülmény az időmúlás. Az elsőfokú katonai tanács a helytelen jogi minősítés miatt végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetésre és lefokozásra ítélte a vádlottat. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint azonban a büntetési célok szabadságvesztés nélkül is elérhetők, ezért az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a Btk. 33.§ (4) bekezdésének felhívásával pénzbüntetést szabott ki a vádlottal szemben. A napi tételek száma igazodik a vádlott által elkövetett cselekmények tárgyi súlyához, míg az egy napi tétel összege megfelelően tükrözi a vádlott személyi, jövedelmi és vagyoni viszonyait. A fellebbviteli bíróság lehetőséget látott a pénzbüntetés részletekben történő megfizetésének engedélyezésére, erre 10 havi részletet biztosított a vádlott számára. A lefokozás törvényszerű jogkövetkezmény a vagyon elleni bűncselekmény elkövetése miatt, még akkor is, ha időközben a vádlott szolgálati viszonya megszűnt. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a pénzbüntetés a katonai büntetéssel együtt megfelelően szolgálja a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa korrigálta az okozott kár összegét és ehhez kapcsolódóan a polgári jogi igény, valamint az eljárási illeték mértékét is. Erre figyelemmel mellőzte az előterjesztett polgári jogi igény egyéb törvényes útra utasítására vonatkozó rendelkezést.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú katonai tanács - helyes indoka alapján - helyben hagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. november 10.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k. előadó
bíró, Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben foglalt változtatással
jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2017. november 10.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke